

τ. ιθ'. κοινὰ περὶ ἐλευθεριῶν:	communia de manumissionibus.	t. 19.
τ. κα'. περὶ ἐλευθέρου δοθέντος ὑπὲρ δούλου δικά- σασθαι.	de libero dato pro servo.	t. 21.
fol. 14 ^r . (lib. LVIII)		
τ. ς'. ποίῳ τρόπῳ αἱ δουλείαι ἀπόλλυνται: —	quomodo servitutes amittantur.	t. 6.
τ. ζ'. π ^ε δουλείας καὶ ὕδατος: —	de servitute et aqua.	t. 7.
τ. η'. π ^ε τόπων καὶ παρόδων δημοσίων καὶ ἀπολαύ- σεων αὐτῶν καὶ ἀνανεώσεως: —	de locis et itineribus publicis et usu eorum et refectione.	t. 8.
τ. θ'. π ^ε ὄρων ἰθυντέων: —	de finibus regundis.	t. 9.
τ. ι'. π ^ε ἔργου νέου παραγγελίας τουτέστι καινο- τομίας καὶ π ^ε τοῦ ἀζήμιον φυλάττεσθαι τὸν καινοτομούμενον παρὰ τοῦ καινοτομοῦντος: —	de novi operis nuntiatione et de indemnitate, de qua cavere debet is cui nuntiatum est ei qui nuntiavit.	t. 10.
τ. ιβ'. π ^ε ἔργων δημοσίων καὶ λογοθεσιῶν αὐτῶν καὶ π ^ε προσόδων πόλεων: —	de operibus publicis et rationibus eorum et de reditibus civitatum.	t. 12.
τ. ιγ'. μή τι ἐν τόπῳ ἱερῷ γένηται.	ne quid in loco sacro fiat.	t. 15.
τ. ιδ'. π ^ε τοῦ μή τι ἐπὶ ποταμῷ δημοσίῳ ἢ ἐν τῇ αὐτοῦ ὄχθῃ γένηται ἵνα χεῖρον πλευσθῇ ἢ ῥέυσῃ παρὰ τῷ πρώτῳ θέρει ἔρρεεν: —	Ne quid in flumine publico ripave eius fiat ut peius navigetur aut fluat quam priore aestate fluxerit.	t. 16.
τ. ιε'. εἰς τὸ κατασχεῖν νομῆν: —	de retinenda possessione.	t. 17.
τ. ιθ'. π ^ε καθημερινῷ ὕδατος καὶ θερινῷ καὶ π ^ε ῥεϊνῶν.	de cottidiana aqua et aestiva et de rivis.	t. 19.
τ. κ'. τὸ βία ἢ λάθρα.	vi aut clam.	t. 20.
τ. κα'. π ^ε συγχωρήσεως καὶ παρακλήσεως καὶ βαλάνου ἐκλογῆς.	de concessione et precario et glande legenda.	t. 21.
BIBLION ΝΘ'.		
τ. α'. π ^ε μνημάτων καὶ δαπάνης τῶν νεκρῶν.	de monumentis et funerum sumptu.	t. 1.
τ. β'. π ^ε τοῦ τὸν νεκρὸν εἰσάγειν καὶ τάφον οἰκο- δομεῖν: —	de mortuo inferendo et sepulcro aedificando.	t. 2.
τ. γ'. π ^ε ταφῆς καὶ δαπανημάτων κηδειῶν.	de sepultura et impensis funerum.	t. 3.
BIBLION Ξ'.		
τ. α'. π ^ε χρηματικῶν ποινῶν καὶ συνοφαντιῶν καὶ τίνες τῶν συνοφαντιῶν τιμωροῦνται καὶ τίνες οὐ:	de poenis pecuniariis et calumniis et qui calum- niantes puniantur et qui non.	t. 1.
τ. β'. Ἐὰν τετράποδον ζημίαν ποιῆσαι λέγηται.	Si quadrupes damnum fecisse dicatur.	t. 2.
τ. γ'. π ^ε νόμου τοῦ ἀκουιλίου π ^ε ζημίας.	de lege aquilia de damno.	t. 3.
τ. δ'. π ^ε τούτων ὅστις τίποτε ἐκχέει ἢ εἰςρίπτει.	de iis, qui aliquid effundunt aut deiciunt.	t. 4.
τ. ε'. π ^ε ἀγωγῶν τῶν κινουμένων ἠνίκα δούλοι ἀμαρ- τόντες ἐκδίδονται ἢ τετράποδα.	de actionibus motis cum servi qui deliquerunt deduntur aut quadrupedes.	t. 5.
τ. ς'. π ^ε δούλου ὑποφθαρέντος: —	de servo corrupto.	t. 6.
τ. ζ'. π ^ε φυγάδων δούλων: —	de servis fugitivis.	t. 7.
τ. θ'. π ^ε τοῦ ἐὰν μητροτήης πλαστὸν τρόπον εἴπῃ.	si mensor falsum modum dixerit.	t. 9.
τ. ι'. π ^ε ἀπαιτήσεως κλοπιμαίου πράγματος.	de petitione rei furtivae.	t. 10.

τ. ιβ'. τ. ιγ'. καὶ μετὰ θάνατον τοῦ δεσπότου πρὸ τῆς ὑπει- σελεύσεως τῆς κληρονομίας ὑφαρπάξαι ἢ δια- φθεῖραι τι λέγεται: —	π κλοπῆς: ἐάν τις ἐν διαθήκῃ ἐλεύθερος εἶναι κελευσθῇ	de furto. si quis in testamento liber esse iussus sit et post mortem domini ante aditionem hereditatis ali- quid surripuisse aut corrupisse dicatur.	t. 12. t. 13.
τ. ιδ'. τ. ιε'. fol. 14 ^v . τ. ις'. τ. ιζ'. ὄχλαγωγίας ἢ π βίας ἐνόπλου.	π κλοπῆς κατὰ τῶν καπήλων καὶ πανδοχέων. Ἐὰν φραμηλία κλοπὴν πεποιθέναι λέγεται. περὶ δένδρων τῶν φανερῶς ἢ λάθρα τμηθέντων. π βίε πραγμάτων ἀρπαγέντων καὶ περὶ ἐ	de furto contra caupones et stabularios. Si familia furtum fecisse dicatur. de arboribus palam vel clam caesis. de rebus vi raptis et de turba vel de vi ar- mata.	t. 14. t. 15. t. 16. t. 17.
τ. ιη'. τ. ιθ'. τ. κ'. τ. κα'. τ. κβ'. τ. κγ'. τ. κδ'. τ. κε'. τ. κς'. τ. κη'. τ. κλ'. τ. λα'. τ. λγ'. τ. λδ'. τ. λε'. τ. λς'. τ. λζ'. τ. λη'. τ. λθ'. τ. μ'. τ. μα'. τ. μβ'.	Ἐκ τοῦ νόμου τοῦ ἰουλίου π βίας δημοσίας καὶ ἰδιωτικῆς. περὶ μετοικήσεως. π ἐμπροσμοῦ καὶ καταπτώσεως. π ὕβρεων καὶ φλυαριῶν χάριτος. π ἀτάκτων ἐγκλήσεων. π καταφθορᾶς μνημάτων ἦτοι ἐνταφίων λειψάνων. π ἀπελατῶν. π ὑποδοχέων. π τῶν ἐκ φυλακῶν ἀποδρασάντων. π ἀγωγῆς κατὰ περιέργων ἦτοι κακοτρόπων. π ὄρου ἀποκινήθεντος. π δημοσίων δικαστηρίων. π κατηγοριῶν καὶ ἐπιτιμήσεως. π φυλακῆς καὶ παραστάσεως ὑπευθύνων. νόμος ἰουλίου κατὰ τῶν ἐπιβούλων. νόμος ἰουλίου π τῶν ἐκ μοιχείας ἐνεχομένων καὶ π φθορᾶς παρθένων καὶ χηρῶν. π τοῦ μὴ εἶναι πορνοβοσκούς ἐν μηδενὶ τόπῳ τῆς ῥωμαίων πολιτείας. νόμος κορνελίου π φονευτῶν καὶ φαρμακῶν καὶ μαθηματικῶν καὶ τῶν ὁμοίων. νόμος πομπηίου π πατροκτόνου. νόμος κορνελίου π πλαστῶν καὶ συγκλήτου θεσπισμάτων. π τούτων ἐξ ὧν τὰ ἐγκαταλειφθέντα λιγὰτα ἢ κληρονομία ὡς ἀναξίων ἀφαιροῦνται.	E lege iulia, de vi publica et privata. de deportatione. de incendio et ruina. de iniuriis et libellis famosis. de inordinatis accusationibus. de violatione sepulcerorum seu reliquiarum con- ditarum. de abigeis. de receptatoribus. de iis qui ex custodiis fugerunt, de actione contra eos qui turpes mores gerunt. de termino moto. de publicis iudiciis. de accusationibus et infamia. de custodia et exhibitione reorum. Lex Iulii contra coniuratores. Lex Iulii de iis qui in adulterio retenti sunt et de corruptione virginum et viduarum. Ne sint lenones in ullo loco romanorum civitatis. Lex Cornelia de sicariis et veneficis et mathe- maticis et similibus. Lex Pompeii de parricida. Lex Cornelii de falsis et (de) Senatus consultis. de iis, a quibus relicta legata vel hereditates ut indignis auferuntur.	t. 18. t. 19. t. 20. t. 21. t. 22. t. 23. t. 25. t. 27. t. 28. t. 30. t. 31. t. 33. t. 34. t. 35. t. 36. t. 37. t. 38. t. 39. t. 40. t. 41. t. 42.

τ. με'. νόμος ιούλιος κατὰ τῶν νοσφιζομένων καὶ π ^ε ιεροσύλων καὶ τῶν χρήματα δημόσια κεκλοφότων.	Lex Iulia de admittentibus peculatum et de sacri- legis et de iis qui publicas pecunias surripuerunt.	t. 45.
τ. μζ'. π ^ε ἀνοῦ ἐλευθέρου ἀποκαταστάσεως.	de hominis liberi restitutione,	t. 47.
τ. μη'. νόμος βάφιος π ^ε ἀνδραποδιστῶν.	Lex Fabia de plagiaris.	t. 48.
τ. μθ'. π ^ε ἀναζητήσεως τῶν ἀπόντων καταδικαζομένων.	de requirendis absentibus damnatis.	t. 49.
τ. ν'. π ^ε ζητήσεων ἤτοι ἐξετάσεων.	de quaestionibus seu examinibus.	t. 50.
τ. να'. π ^ε ποινῶν.	de poenis.	t. 51.
τ. νβ'. π ^ε πραγμάτων καταδίκων.	de rebus damnatorum.	t. 52.
τ. νγ'. π ^ε πραγμάτων ἐκείνων οἵτινες πρὸ τῆς ἀπο- φάσεως ἢ θάνατον ἑαυτοῖς κατεγνωκότες ἢ κατη- fol. 13'. γορίαν παρὰ τοῦ ἀντιδίκου αὐτῶν ὑπεφθά- ρησαν: —	de rebus eorum qui ante sententiam vel mor- tem sibi consciverunt vel accusationem ab adver- sario corruperunt.	t. 53.
τ. νδ'. π ^ε παραγγελιῶν καὶ ἐξοριζομένων: —	de nuntiationibus et relegatis.	t. 54.
τ. νε'. π ^ε τοῦ μὴ εἶναι ἰδιωτικὴν φυλακὴν.	ne sit carcer privatus.	t. 55.
τ. νς'. Ἐὰν ὁ ἐνοχος ἢ ὁ κατηγορος ἀποθάνῃ.	Si reus vel accusator moriatur.	t. 56.
τ. νζ'. εἴ τις ἐκείνην, ἥστινος ἐπίτροπος εἴη, φθείρει.	si quis illam, cuius tutelam gerat, corrumpat.	t. 57.
τ. νη'. π ^ε ἄρπαγος παρθένων ἢ χηρῶν, ἔτι γε μὴν (καὶ) καθιερωμένων.	de raptore virginum vel viduarum, immo vel monialium.	t. 58.
τ. νθ'. π ^ε παιδεύσεως δούλων καὶ συγγενῶν.	de correctione servorum et cognatorum.	t. 59.
τ. ξα'. Ὡςτε ἐντὸς τοῦ ὠρισμένου καιροῦ τοῦ ἐγκλή- ματος τὴν ἐξέτασιν περαιωθῆναι.	Ut intra statutum tempus ab accusatione quaestio finiatur.	t. 65.
τ. ξβ'. π ^ε κατηγοροῦ ἀποστάντος.	de accusatore desistente.	t. 66.
τ. ξγ'. Μὴ ἐκτὸς κελεύσεως τοῦ βασιλέως τῶν μὴ ὠρισμένων δικαστῶν ἐξέστω δημεῦσαί τινα.	Ne sine iussu principis liceat bona cuiusdam publicare.	t. 67.
τ. ξδ'. π ^ε λειψάνων τῶν τιμωρηθέντων. — ✕ ✕	de reliquiis eorum qui poena adfecti sunt.	t. 69.
ΤΕΥΧΟΣ Δ'. ΒΙΒΛΙΟΝ ΜΖ'. ΤΙΤΛΟΣ Α'.	TOMUS IV. LIBER XLVI. TITULUS I.	

^ε π συναλλάγματος πράσεως καὶ ἀγορασίας καὶ π συμφώνων τοῦ τε πρώτου καὶ ἀγοραστοῦ συντεθέντων καὶ ποῖα πράγματα οὐ δύναται πιπράσκεισθαι καὶ περὶ εὐνούχων καὶ π πατέρων τοὺς υἱοὺς ἐκποιούντων.

α'. Ποτὲ καταλλαγὴ ἦν πραγμάτων ἀντιδιδομένων, ὕστερον δὲ γέγονεν ἡ πρᾶσις, ἀργυρίων ἐπινεμηθέντων· χωρὶς γὰρ ἀργυρίων οὐ συνίσταται πρᾶσις: —¹ fr. 1 pr. § 1. C. 18, 1.

Ἐαν ἥσσω π . . . καὶ ὅσον δυνηθῶ πλείονος πωλῆσαι ἔρρωται: — fr. 7. § 2.

ι'. Καὶ ἐὰν ἀντὶ παρθένου γυναῖκα ἀγοράσω, οὐ μὴν ἔνθα ἀντὶ ἀνδρὸς ἡγοράσθη γυνή: — fr. 11. § 1.

ιγ'. Ἐὰν οἱ δύο πλανηθῶσι καὶ νομίσωσι τὸ πιπρασκόμενον χρυσοῦν εἶναι χαλκοῦν ὃν οὐκ ἔρρωται· εἰ δὲ κἄν ἐλάχιστον μέρος εἶχε χρυσοῦν ἢ κεχρυσωμένον ἦν, ἔρρωται ἢ πρᾶσις: — fr. 14.

Ἐπίτροπος οὐ δύναται τοῦ ἀνήβου ἀγοράσαι πρᾶγμα, τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων, κουράτορος καὶ τὰ ἀλλότρια διοικοῦντος καὶ τοῦ παρὰ γνώμην τοῦ δεσπότη τὰ ἀλλότρια διοικοῦντος καὶ φροντιστοῦ καὶ διοικητοῦ καὶ τοῦ παρὰ γνώμην τοῦ δεσπότη ἀλλότρια διοικοῦντος: — fr. 34. § 7.

Ὁ τίμημα μὲν ὀρίσας κατὰ δὲ δωρεὰν μέλλων αὐτὸ μὴ ἀπαιτεῖν οὐ δοκεῖ πιπράσκειν: — fr. 36.

Ἐὰν οὕτως εἶπεν· ἔστω ὁ ἀγρὸς πεπραμένος ὅσον ὁ κληροδοτήσας μοι αὐτὸν ἡγόρασεν, καὶ εὐρεθῆ ἢ μὴ πραθεῖς ἀλλὰ δωρηθεῖς αὐτῷ, οὐ συνέστη ἢ πρᾶσις: —² fr. 37.

fol. 166^v. Εἰ μὲν εἰς παντελὲς γένηται πρᾶσις δωρεᾶς αἰτία, οὐκ ἔρρωται· εἰ δὲ δωρεᾶς αἰτία πραθείη ἥττονος τιμήματος, ἰσχύει· μεταξὺ δὲ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς οὐδὲ οὕτω ἔρρωται³ ||| κ ||| ἢ πρᾶσις: — fr. 38. D. 18, 1.

Ὁ τυφλὸν πιπράσκων καὶ περὶ τῆς ὑγιείας ἐπερωτώμενος αὐτοῦ, οὐ περὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἀλλὰ τῶν λοιπῶν ἐπερωτᾶσθαι δοκεῖ: — fr. 43. § 1.

μς'. Οὐδεὶς ἐκ τοῦ παρ' αὐτοῦ χειριζομένου ὀφθαλμίου ἀγοράζειν τι δύναται δι' ἑτέρου ἢ δι' ἑαυτοῦ· ἐπεὶ καὶ τοῦ πράγματος ἐκπίπτει καὶ εἰς τὸ τετραπλοῦν ἐνάγεται. fr. 46.

¹ habet Syn. ² Ita codex; sequuntur duae lineae vix legendae | u || δ . . . ³ habet Syn.

de contractu venditionis et emptionis et de pactis venditoris et emptoris compositis et quae res non possint venundari et de eunuchis et de patribus filios alienantibus.

Olim permutatio erat rerum invicem datarum, 1. postea vero introducta est venditio, pecuniis adinventis; nam sine pecunia non consistit venditio.

fr. 1 pr. § 1. D. 18, 1.

— — — — et quanto amplius potuero vendere, valet. fr. 7. § 2.

Et si pro virgine mulierem emero, non vero 10. ubi pro viro empta sit mulier. fr. 11. § 1.

Si ambo erraverint et putaverint id quod venderetur aureum esse, cum esset aeneum, non valet 13. [emptio]: si vero vel minimam partem auri habuit vel deauratum fuit, valet venditio. fr. 14.

Tutor non potest pupilli rem emere: idem et in similibus [personis locum habet], curatore eoque qui aliena negotia gerit et eo qui contra voluntatem domini aliena gerit et actore et administratore et eo qui contra voluntatem domini res alienas gerit. fr. 34. § 7.

Qui pretium statuit non petiturus id donationis causa non videtur vendere. fr. 36.

Si ita dixerit: „sit fundus venditus quanti auctor meus eum emerit“ et inveniatur non venditum sed donatum [eum fundum] ei fuisse, non constitit venditio. fr. 37.

Si omnino facta sit venditio donandi causa, non valet; sin autem donationis causa vendatur minoris pretii, valet: inter virum autem et uxorem ne sic quidem venditio valet . . . fr. 38. D. 18, 1.

Qui coecum vendit et de sanitate eius promittit, non de oculis, sed de ceteris promittere videtur. fr. 43. § 1.

Nemo ex officio a se gesto aliquid emere potest per alium aut per semetipsum; nam et recadit et in quadruplum convenitur. fr. 46.

ὀητῶς.

νδ'. Διὰ μικρὰν αἰτίαν ἢ γενομένη καλῇ πίστει
πρᾶσις οὐκ ἀνατρέπεται: — fr. 54.

ξδ'. Συνεφώνησα τόσους κεράμους ποιῆσαι ἐπὶ
δήλη ποσότητι τοῦ νομίματος: εἰ μὲν σῆ ἐστιν
ἢ ὕλη ἐξ ἧς γίνονται πρᾶσις ἐστιν· εἰ δὲ ἐγὼ
δέδωκα αὐτήν, μίσθωσις ἐστιν. Ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς
πράσεως ἢ δεσποτεία τῆς ὕλης ἀμειβεται, ἐπὶ δὲ
τῆς μισθώσεως τοῦ αὐτοῦ μένει: —¹ fr. 65.

ξζ'. Πᾶσα πρᾶσις μετὰ ἰδίας αἰτίας — — —
— — — εἰ μὴ ἕτερόν τι συνέδοξεν: — fr. 67.

Ὁ ἀγοράσας σῖτον ἐκ τοῦ δημοσίου κανόνος ἢ
πωλήσας κεφαλικῶς τιμωρεῖται: — c. 3. C. IV, 40.

πζ'. Οὐ δύναται ὁ πῆρ τὸν υἱὸν οὐδὲ πωλεῖν οὐδὲ
δωρεῖσθαι οὐδὲ ὑποτίθεσθαι, ἢ ἄλλω οἴῳ δήποτε
τρόπῳ ἐκποιεῖν οὐδὲ προσχῆματι τῆς τοῦ λαμβά-
νοντος ἀγνοίας εἰς ἄλλον δύναται μεταφέρειν: —
c. 1. IV, 43.

πι'. Εἴ τις διὰ τὴν πολλὴν πενίαν καὶ τὴν ἐνδειαν
τῆς τροφῆς ἔνεκεν ἔρρωται ἢ πρᾶσις: ἐπὶ τούτῳ
δὲ μόνον ἔρρωται, ἐφ' ᾧ τὸν ἀγοράσαντα μὴ
ἄλλως ἀναγκάζεσθαι ἀποδοῦναι ταῦτα τὰ πρό-
σωπα, ἐὰν μὴ ἢ τὸ τίμημα λάβῃ ὅσον εἰσὶν ἄξια
νῦν, ἢ ἀνδράποδον αὐτοῖς ὅμοιον [c. 2] — — —

fol. 246^v.

XIX, 7. τῆς πόλεως ἢ ἐὰν ἀνδράποδον πρᾶθῃ ἐπὶ ὄρω
τοῦ ἐλευθερωθῆναι ἢ μὴ ἐλευθερωθῆναι: —

α'. Ὁ ἐπὶ ἐξαγωγῇ πρᾶθεις ἀπὸ τῆς Ἰταλίας
δύναται διάγειν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, εἰ μὴ ὀητῶς
ἐκωλύθη: — fr. 2. D. 18, 7.

β'. Ἐὰν ὁ πρᾶθεις δούλος κωλυθῇ τοῦ προαστείου,
καὶ τῆς πόλεως κωλύεται, ἵνα μὴ τῶν μειζόνων
ἀπολαύῃ ὁ τῶν ἡττόνων κωλυθείς: —² fr. 5.

γ'. Ἐὰν πωλήσω δούλους ἐπὶ τῷ μὴ πειραθῆναι —
— — — ἕτερον καὶ ὥστε τελευτῶντός σου ἐλευθέρους
αὐτοὺς εἶναι κἂν αὐτὸς μὴ ἐλευθερώσῃς αὐτοὺς,
γίνονται μετὰ θάνατόν σου ἐλεύθεροι: — fr. 10.

ιδ'. Τοὺς καταφεύγοντας οἰκέτας εἰς σεβασμίας
οἴκους καὶ δίκαια αἰτοῦντας οὐ χρὴ περιορᾶν,
ἀλλ' εἴπερ διαγνώσεως γενομένης εὐρέθησαν οἱ
δεσπότης ἢ ἀμέτρως αὐτοὺς βασανίζοντες ἢ
λιμοκτονοῦντες ἢ εἰς πρᾶξιν αἰσχρὰν ἔλκοντες,
ἐκ τούτων διαπιπράσκειν αὐτοὺς ἀναγκάζεσθαι
πρὸς τὸ μηκέτι ὑποστρέφειν εἰς τὴν αὐτῶν δεσ-
ποτείαν, ἀλλὰ καὶ τὴν πρᾶσιν καλῇ αἰρέσει
ποιεῖν ὥστε μὴ διὰ τινων σεσοφισμένων αἰρέσεων

Propter parvam causam facta bona fide ven- 54.
ditio non rescinditur. fr. 54.

Pactus sum tot amphoras facere, certam quanti- 64.
tatem pro singulis aureis: si quidem tua est materia
unde fiunt, venditio est; si vero ego eam praestiti,
locatio est. Nam in venditione mutatur dominium
materiae; in locatione vero eiusdem manet. fr. 65.

Omnis venditio cum sua causa — — — 68.
— — — nisi quid aliud placuerit. fr. 67.

Qui emit frumentum ex publico canone aut
vendit capitaliter punitur. c. 3. C. 4, 40.

Non potest pater filium nec vendere nec donare 87.
nec pignerare nec alio quolibet modo alienare ne-
que praetextu ignorantiae eius qui accipit in alium
potest transferre. c. 1. C. 4, 43.

Si quis propter nimiam paupertatem et egestatem 88.
alimoniae causa [vendiderit] valet venditio: hactenus
autem solum valet, ut emptor non aliter cogatur
reddere has personas nisi vel pretium accipiat, quanti
nunc dignae sunt, vel mancipium eius simile [c. 2]
— — — — —
civitatis vel si mancipium venierit ea lege ut manu
mitteretur vel non manumitteretur (*rubrica tituli VIII*¹).

Qui venit ea lege ut educeretur ab Italia 1.
potest degere in provincia, nisi specialiter veti-
tus sit. fr. 2. D. 18, 7.

Si servus venditus prohibeatur suburbio et urbe 2.
arceatur; ne maioribus fruatur qui minoribus est
prohibitus [frui]. fr. 5.

Si vendidero servos ea lege ne — — — alterius 10.
et ut post mortem tuam ipsi liberi essent, quamvis
tu eos non manumiseris, fiunt post mortem tuam
liberi. fr. 10,

Confugientes servos in venerabiles aedes et iusta 11.
petentes non oportet despiciere; sed si causa cognita
inventi fuerint domini vel sine modo eos torquen-
tes vel eos fame necantes vel ad turpe factum
trahentes, eapropter eos vendere cogendi sunt, ita
ne rursus revertantur in eorum potestatem; sed et
venditio bonis condicionibus facienda est, ne per
quasdam exquisitas condiciones et post alienationem
eos malo adficere [domini possint] vel ut in vin-

¹ Syn. unde plura supplevi. ² habet Syn.

καὶ μετὰ τὴν ἐκποίησην αὐτοὺς κακοποιεῖν ἢ ἐν δεσμοῖς εἶναι συμφωνοῦντας ὥστε μηδέποτε ἐλευθερωθῆναι ἢ εἰς τὸ οἰκεῖν ἐν χώρᾳ βαρυτάτους ἐχούσῃ τοὺς ἀέρας: —¹ fr. 2. D. 1, 6.

Ἐάν πωλήσῃ οἰκέτην ἐπὶ τῷ μηδέποτε αὐτὸν ἐπιβῆναι τῆςδε τῆς πόλεως συμφωνήσῃ δὲ „ἐάν ἐπιβῆ τῆς πόλεως ἐξείναι αὐτῷ χεῖρας ἐπιβάλλειν καὶ ἀφαιρεῖσθαι αὐτὸν“ δύναται μὲν ὁ ἀγοραστής ὡς δεσπότης ὢν μηδέπω τοῦ συμφώνου παραβαθέντος ἐλευθερώσαι τοῦτον τὸν οἰκέτην· ἐάν δὲ ἐκείνος ὁ ἐλευθερωθεὶς ἐπιβῆ τῶν ἀπηγορευομένων αὐτῷ τόπων, παρὰ τῷ δημοσίῳ ἐκδικεῖται εἰς διηρηκῆ δουλείαν· εἰ δὲ μὴ ἐλευθερωθεὶς ἐπιβῆ τῶν τόπων, ὁ πρότης κεχρημένος τῷ συμφώνῳ ἔλκει αὐτὸν εἰς δουλείαν: — c. 1. C. IV, 55.

ιβ. Ἐάν μὲν ὁ πρότης φυλάξῃ ἑαυτῷ χεῖρὸς ἐπιβολὴν δύναται ταύτη κεχρησθῆναι· εἰ δὲ μόνον συναφώρησεν καὶ ἐπερώτησεν πρόστιμον καὶ αὐτὸς τὸ πρόστιμον ἀπαιτεῖ καὶ ὁ δημόσιος ἐκδικεῖ τὸν ἀνδρόποδον· δεῖ δὲ σκοπεῖν εἰ γνώμῃ τοῦ ἀγοραστοῦ ἐπεβῆ τοῖς κεκωλυμένοις τόποις ὁ οἰκέτης: — c. 2. C. IV, 55.

ιγ. Ἡ μάρκου διάταξις βουλομένη τὸν ἐπὶ ὄρφ ἐλευθερίας πιπρασκόμενον οἰκέτην ἐνισταμένου τοῦ χρόνου τῆς ἐλευθερίας αὐτομάτως ἐλευθεροῦσθαι χώραν ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν δωρηθέντων ἐπὶ ὄρφ ἐλευθερίας, εἰ μὴ μόνον ἀνεκαλέσατο, τὴν τοιαύτην πίστιν ὁ δωρησάμενος, ἢ προετelleύτησεν· ὁ δὲ ἀπαξ δωρησάμενός τινι οἰκέτην οὐκέτι δύναται αὐτὸν ἐτέρῳ πωλεῖν. c. 1. C. IV, 57.

ιδ. Ὁ πραθεὶς οἰκέτης ἐπὶ ὄρφ ἐλευθερίας ἐλεύθερος γίνεται ἀπὸ τῶν διατάξεων: — c. 2.

κε. Ὁ πραθεὶς ἐπὶ τὸ μὴ ἐλευθερωθῆναι καὶ ἐλευθερωθῆναι οὐ γίνεται ἐλεύθερος, οὐδὲ ἐάν εἰς ἕτερον δεσπότην ἔλθῃ τὸ πρᾶγμα, δοθέν εἰ καὶ πρόστιμόν τις ἐπερωτηθῆναι — — — — — εἰ δ — — — — — ἐλευθερωθῆναι τοῦ ἀνδρόποδου καὶ οὐδὲ ὁ δημόσιος ἐπικοινωνῶσι τῇ αὐτῇ πράξει: — c. 5.

κε'. Ἐάν τις πωλήσῃ κόρην ἐπὶ τὸ ἐλευθερωθῆναι ἐμπροθέσμως, εἰ δὲ μὴ ἐλευθερωθῆναι πρόστιμον ἐπερωτήσῃ, τῆς προθεσμίας ἐνισταμένης ἢ μὲν κόρη ἐλευθέρα γίνεται, τὸ τὲ πρόστιμον ἀπαιτήσιν οὐκ ἔχει, ἐπειδὴ ἡ τοῦ συμφώνου δύναμις τὴν ὀφείλουσαν παρὰ τοῦ πρότου δοθῆναι ἐλευθερίαν ἐπιτίθησιν: —² c. 6.

culis degant paciscendo vel ne manumittantur vel ut habitent in regione gravem aerem habente.

fr. 2. D. 1, 6.

Si quis vendat servum ea lege ne unquam ille ingrediatur hanc urbem, et paciscatur: „si urbem ingrediatur licere sibi manus inicere eumque abducere“ potest quidem emptor utpote dominus, cum nullomodo pactum transgressus sit, eum servum manumittere. si vero ille manumissus ingrediatur in loca sibi vetita a fisco vindicatur in perpetuam servitatem. quod si non manumissus loca illa adierit, venditor eum in servitatem [suam] trahit pactum secutus.

c. 1. C. 4, 55.

Si quidem venditor sibi manus iniunctionem reservet, potest illa uti; quod si tantum pactus est, quamvis stipulatus sit poenam, et ipse poenam petit et fiscus vindicat mancipium: inspicere autem oportet, an voluntate emptoris adierit vetita loca servus.

c. 2. C. 4, 55.

Marci constitutio quae vult, ut servus ea lege venditus ut manumittatur adveniente die libertatis ipso iure liber fiat, locum habet et in [mancipiis] donatis sub modo liberationis, si tamen non revocavit eiusmodi fidem donator vel praemortuus est: qui vero semel donavit alicui servum, non amplius potest eum alii vendere.

c. 1. C. 4, 57.

Venditus servus ea lege ut manumittatur, liber fit ex constitutionibus.

c. 2.

Qui ea lege venit ne manumitteretur quamvis manumittatur non fit liber, nec si ad alium dominum res pervenerit; unde et si poenam quis promiserit — — — — — manumitti mancipium neque fiscus se implicabit eiusmodi venditioni.

c. 5.

Si quis puellam vendat ut manumittatur certa die et, nisi manumittatur, poenam stipuletur: cum dies advenerit, puella libera fit, [ipse] vero poenam petere non potest, nam conventionis potestas libertatem, quae a venditore dari debuit, imponit.

c. 6.

¹ habet Syn. paucis mutatis. An pro ὥστε l. ἐπὶ τῷ?

² habet Syn.

ΤΙΤΛΟΣ Η'

περὶ ἀγωγῶν πρᾶσεως καὶ ἀγορασίας καὶ περὶ πραγμάτων ἀλλοτριῶν μὴ ἐπιποιουμένων καὶ περὶ τῆς κεκεκολλημένης πραγμάτων ἐπιποιήσεως, ἢ ὑποθήκης καὶ περὶ τῆς κοινῶν πραγμάτων ἐπιποιήσεως.

α'. Ὁ πρᾶτης μὴ παραδιδούς τὸ πρᾶγμα ἐνάγεται εἰς τὸ διαφέρειν τῷ ἀγοραστῇ, καὶ εἰ συμβαίνει τὸ διαφέρειν ὑπερβαίνειν τὸ τίμημα: —¹
fol. 189^v. fr. 1 pr. D. 19, 1.

Ἐὰν εἰδῶς ἀγροῦντί μοι πωλήσης δούλον κλέπτῃν ἢ ἐνοχῇ ὑποκείμενον κινῶ τὴν ἀπαίτησιν εἰς τὸ διαφέρειν, τοῦ διπλοῦ ἀγωγῆς ἐπερωτηθείσης· τὴν γὰρ ἀγωγὴν τὴν περὶ — — — — fr. 4 pr.

β'. Ἐὰν πωλήσω σοι οἶκον ἐφ' ᾧ πρὸς τῷ τιμήματι ἀνορθῶσαι σε ἕτερον οἶκόν μου, ἔχω τὴν ἀπαίτησιν τοῦ τιμήματος καὶ ἐπὶ τῇ ἀνορθώσει· εἰ δὲ μὴ ὠρίσθη τίμημα, ἡ πρᾶσις οὐ συνέστη.
fr. 6. § 1.

Εἰ δὲ καὶ ἔδαφος πωλήσω σοι ῥητῷ τιμήματι καὶ ὥστε κτίσαι καὶ δοῦναι μοι μέρος τοῦ οἴκου, ἔχω τὴν ἀπαίτησιν τοῦ τιμήματος εἰς τὸ κτίσαι σε καὶ παραδοῦναι μοι· ἐφ' ὅσον γὰρ ἐστὶ παρὰ σοι τοῦ πρᾶθέντος ἔχω τὴν ἀπαίτησιν τοῦ τιμήματος: —
fr. 6. § 2.

γ'. Ὁ ἀγοράσας ἐκ τοῦ ἀγροῦ μου λίθους ἐνάγεται τῇ ἀπαίτησει τοῦ τιμήματος εἰς τὸ ἐπᾶραι αὐτούς.
fr. 9.

Ὁ πρᾶτης οὐ δοκεῖ παραδιδόναι, εἰ μὴ ποιήσῃ τὸν ἀγοραστὴν ἐπικρατέστερον ἐν τῷ περὶ τῆς νομῆς δικαστηρίῳ.
fr. 11. § 13.

Πάντα τὰ περὶ τοῦ πιπρασκομένου πράγματος εἰρημένα κρατεῖ καὶ ἐπὶ τῆς προσθήκης, πλὴν τοῦτο εἰς τὸ διπλοῦν ἐνέχεσθαι τὸν πρᾶτην, ἐκνωμένης αὐτῆς· εἰς γὰρ τὸ ἐξεῖναι τῷ ἀγοραστῇ ἔχειν αὐτὴν ἐνέχεται: —
fr. 11. § 17.

Ἐν τῷ περὶ νομῆς δικαστηρίῳ διδούς ὁ πρᾶτης τὸ διπλοῦν οὐδὲν ἀπαιτεῖται τῶν ἄλλων τῶν ἐκ συνηθείας τῇ πρᾶσει συμφωνουμένων.² fr. 11. § 14.

Ἐὰν πωλήσω ἀσθενῆ θρέμματα ἢ ξύλον ἐπίσαθρον· εἰ μὲν ἀγνοῶν, ἐκ τῆς τιμῆς ἀναδίδωμι ὅσον ἂν ἦτονος ὁ ἀγοραστῆς τὸ ὑπαίτιον εἰδῶς ἠγόραζεν· εἰ δὲ γινώσκων, ἐνέχομαι ἐπὶ τῷ διαφέρειντι· τυχὸν γὰρ οἶκος διὰ τὸ σαθρὸν τοῦ ξύλου κατέπεσεν ἢ τῆς νόσου τῶν θρεμμάτων ἕτερα διὰ τῆς ἀφῆς μετείχεν: —³ fr. 13 pr. D. 19, 1.

¹ Syn. ² Sequuntur rursus πάντα τὰ . . . ἐνέχεται repetita. ³ Syn.

Basil. T. VII.

TITULUS VIII

de actionibus venditi et empti et de rebus alienis non vendendis et de vetita rerum alienatione vel hypotheca et de communium rerum alienatione.

Venditor qui rem non tradit convenitur ab emptore in id quod interest: etiam si evenit, ut id quod interest pretium superet. fr. 1 pr. D. 19, 1.

Si sciens ignoranti mihi vendideris servum furem vel obligationis obnoxium, peto id quod mea interest, quamvis duplum sim stipulatus; nam actionem — — fr. 4 pr.

Si vendidero tibi aedes ita ut praeter pretium reficere debeas alteras aedes meas, agere quoque possum ex empto ut aedes reficiantur; quod si pretium non sit statutum, venditio non constitit. fr. 6. § 1.

Quod si aream vendidero tibi certo pretio et ut aedifices desque mihi partem aedificii, actione ex vendito petam ut aedifices et tradas mihi [aedificii portionem]; donec enim aliquid rei venditae apud te superest actionem habeo venditi. fr. 6. § 2.

Qui emit ex meo fundo lapides actione ex vendito convenitur, ut eos tollat. fr. 9.

Venditor non videtur tradidisse, nisi fecerit emptorem potiore in lite de possessione. fr. 11. § 13.

Omnia quae de re vendita dicta sunt valent et circa accessionem, praeter id, quod venditor in duplum tenetur, evicta re: nam ut emptori habere eam liceat tenetur [venditor]. fr. 11. § 17.

In iudicio de possessione a venditore qui duplum praestiterit cetera non petuntur de quibus in venditione caveri solet. fr. 11. § 14.

Si vendidero infirma pecora vel trabem putridam, si quidem ignorans, ex pretio reddam quanti minoris emptor si scisset vitium emisset: si vero sciens, tenebor in id quod interest: forte enim domus propter putridam trabem cecidit vel eo pecorum morbo alia [pecora] contagione adfecta sunt. fr. 13 pr. D. 19, 1.

Καὶ ὁ φυγάδος πωλήσας ἢ κλέπτην, εἰ μὲν εἰδώς, ἐπὶ μὲν τοῦ φυγάδος δίδωσι τὸ διαφέρον· ἐπὶ δὲ τοῦ κλέπτου δίδωσι διπλὴν τὴν τιμὴν καὶ εἴ τινα ζημίαν τῷ πράτῃ ἐπήγαγεν· εἰ δὲ ἀγνοῶν, περὶ μὲν τοῦ φυγάδος ἐνέχεται εἰς τὸ τίμημα, περὶ τοῦ κλέπτου [οὐκ] ἐνέχεται. fr. 13. § 1. διαφέρον δὲ ἐστὶν καὶ ἐὰν ὑπενόθευσεν ἄλλους σὺν αὐτῷ φυγεῖν ἢ κλέψαι τινά. fr. 13. § 2. Εἰ δὲ καὶ μὴ ἴδει μὲν κλέπτην αὐτὸν εἶναι, διεββαιώσατο δὲ πιστὸν καὶ χρήσιμον πιπράσκειν, ἐνέχεται· ὁ μὲν γὰρ εἰδώς ἐκ τοῦ μὴ ὑπομῆσαι τὸν ἀγοραστὴν ἐνέχεται, ὁ δὲ ἀγνοῶν ἐκ τοῦ προπετῶς τὰ μὴ ὄντα διεββαιώσασθαι:—¹ fr. 13. § 3.

Ἐὰν τις ἀφελόμενός τινα τῆς κληρονομίας πείσῃ τὸν κληρονόμον ὡς μικρὰν οὖσαν ἐαυτῷ πωλῆσαι, ἐνέχεται τῇ ἀγωγῇ τῇ ἀπαιτούσῃ τὸ τίμημα τῶν διαπραθέντων εἰς ὅσον ἡ κληρονομία ἀξία ἦν, εἰ μὴ τὰ πράγματα ὑπεκλάπησαν:— fr. 13. § 5.

ισ'. Οὐδέν ἐστι τοῦ ἀγροῦ ὃ μὴ ἦνωται τῇ γῇ. fr. 17 pr.

ιγ'. Αἱ ἐπὶ σανίδων σιτοθήκαι, εἰ μὲν αἱ ῥίζαι αὐτῶν εἰσὶν ἐν τῇ γῇ κεχωσμένοι, τοῦ οἴκου εἰσὶν· εἰ δὲ ὑπὲρ τὴν γῆν εἰσὶν, ἐν τοῖς ἀποσπωμένοις καὶ τοῖς τεμνομένοις εἰσὶν. fr. 18 pr.

Καὶ αἱ διὰ τὸν οἶκον εὐτρεπισθεῖσαι κέραμοι καὶ μήπω τεθεῖσαι ἐν αὐτῷ· αἱ δὲ ἀφαιρεθεῖσαι αὐτοῦ πρὸς τὸ πάλιν τεθῆναι τοῦ οἴκου εἰσὶν:— fr. 18. § 1.

κ'. Ἐὰν ἡ δοῦλη, ἧς ὁ τοκετὸς ἐπράθη, στεῖρα ἦν ἢ ὑπὲρ τὰ πενήκοντα ἔτη καὶ τοῦτο ἠγνόησεν ὁ ἀγοραστής, ἔχει κατὰ τοῦ πρώτου τὴν ἀγωγὴν:— fr. 21 pr.

κβ'. Εἰ καὶ μὴ περὶ τὸ μέτρον, ἀλλὰ περὶ τὴν ποιότητα ψεύσῃται ὁ πράτης, ἐνέχεται· τυχὸν γὰρ ἑκατὸν ζευγῶν ἐργασίας οὖσης εἶπεν ἐξ αὐτῶν ἀμπέλωνα εἶναι πενήκοντα ζευγῶν ἐργασίας, μὴ οὖσης τοσαύτης:—² fr. 22. D. 19, 1.

κγ'. Ἐὰν ἐν ἀγνοίᾳ παρὰ τοῦ κληρονόμου ἀγοράσω τὸ ληγατευθέν μοι ὑπὸ ἀρεσιν διὰ τῆς κατὰ τοῦ πρώτου ἀγωγῆς τὴν τιμὴν λαμβάνω:—³ fr. 29.

Ὁ ἐν εἰδήσει τῷ ἀγροῦντι πιπράσκειν ἄλλοτριον καὶ πρὸ ἐκνικήσεως ἐνάγεται τῇ περὶ τῆς πρᾶσεως ἀγωγῇ εἰς τὸ διαφέρον τῷ ἀγοραστῇ, αὐτοῦ εἶναι τὸ πρᾶγμα καὶ μάλιστα εἰ βούλεται ὁ ἀγοραστής ἐλευθερώσαι ἢ ἐνεχυράσαι τὸ ἀγορασθέν. ὁ δὲ μὴ ἐν εἰδήσει πωλῶν ἄλλοτριον οὐκ ἐνέχεται ἐπὶ τῷ ποιῆσαι δεσπότην τὸν ἀγοραστὴν ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἐξεῖναι αὐτῷ ἔχειν:— fr. 30. § 1.

Et qui fugitivum vendidit vel furem, si quidem sciens, circa fugitivum dat id quod interest, circa vero furem dat duplum pretii et quidquid detrimenti emptori (venditori) attulerit; si autem ignorans, circa fugitivum tenetur ad pretium [reddendum], circa vero furem [non] tenetur. fr. 13. § 1. interest autem et si corruperit alios ut secum fugerent vel quid furarentur. fr. 13. § 2. si vero ignoravit eum esse furem, pollicitus est autem sese vendere [servum] fidelem et utilem, tenetur. nam qui scivit eo quod non certiore fecit emptorem tenetur: qui ignoravit eo quod temere non vera affirmavit. fr. 13. § 3.

Si quis ablatiis quibusdam rebus ex hereditate persuaserit heredi tanquam modicam eam sibi vendere, tenetur ea actione qua rerum venditarum pretium petitur in id, quanti hereditas fuisset, nisi res fuissent subtractae. fr. 13. § 5.

Nihil est fundi quod solo non cohaeret, fr. 17 pr.

Ex tabulis horrea facta, si eorum radices in ipsa terra sunt defossae, aedium sunt; sin autem super terram sint, in rutis caesis sunt. fr. 18 pr.

Et tegulae ad usum aedium paratae et nondum impositae eis; sed ab iis demptae ut rursus repnantur aedium sunt. fr. 18. § 1.

Si ancilla, cuius partus veniit, sterilis fuit vel maior quinquaginta annis et id nesciebat emptor, habet contra venditorem actionem. fr. 21 pr.

Et si non circa mensuram sed circa qualitatem mentitus sit venditor, tenetur; forte enim centum iugerum praedium cum esset, dixit ex iis vineam esse quinquaginta iugerum, cum non esset tanta. fr. 22. D. 19, 1.

Si ignorans ab herede emero id quod mihi legatum est sub condicione per empti actionem aestimationem consequor. fr. 29.

Si sciens ignorantem rem alienam quis vendiderit et ante evictionem tenebitur actione venditi in id quod interest emptoris suam rem esse: et praesertim si velit emptor liberare aut pigneri dare id quod emit. qui vero ignorans vendidit rem alienam, non tenetur ad hoc, ut fiat dominus qui emit, sed ut ei habere liceat. fr. 30. § 1.

¹ Syn. ² Cfr. Syn. ³ habet Syn.

- οὐκ ἔχει [αὐτὸν] [ἐξ]· Ὁ ἀγοραστής ἀδίκως ἀποσπασθεὶς ἐξ αὐτοῦ
 γωγῆν κατὰ τοῦ π[ράτου] οὐ
 ἀδίκως ἀπο- λέσας τὸ ἀγο- ρασθέν.
 οὐ γίνεται [ἐξ]· Ὁ μὲν ἐν εἰδήσει ἀλλότριον ἀγοράσας οὐδέποτε
 δεσπότης ὁ ἐν αὐτοῦ γίνεται δεσπότης· ὁ δὲ ἐν ἀγνοίᾳ ἀγοράσας
 εἰδήσει ἀγορά- αὐτὸς μὲν διὰ χρήσεως κυριεύει· λοιπὸν δὲ ὁ πεπρα-
 σας ἀλλό- τριον. αὐτὸς μὲν διὰ χρήσεως κυριό- κως αὐτὸ κατέχεται τῷ δεσπότη· —¹ c. 1. C. IV, 51.
 c. 17.
- Εἰν ὁ ἀνὴρ πωλήσῃ πράγμα τῇ γυναικὶ δια- φέρον, καὶ τὰ μάλιστα κατὰ ἐπάτην ἢ γυνὴ ἢ συναιρέσασα σφραγίσῃ τὸ τῆς ἀγορασίας συμ- βόλαιον οὐδὲν ἐντεῦθεν ὑπομένει πρόκριμα, ἀλλὰ λοιπὸν δέεται ὁ ἀγοραστής ἢ τῆς χρήσεως κυριό- τητος ἢ χρονίας παραγραφῆς: —² c. 2.
- οα'. Εἰν ἕτερός τις ὑπὲρ ἐμοῦ πράγματα ἐμὰ εἰς καταβολὴν δώσει τῷ δανειστῇ μου — — — — fol. 239^v.³ — — — δύναμαι τὸ χρέος μου προσαγαγὼν τῷ δανειστῇ, τὰ ἐμὰ πράγματα ἐκδικῆσαι: — c. 4. C. IV, 51.
- οβ'. Εἰν ὁ πατήρ τὸν ἀγρὸν τοῦ αὐτεξουσίου παιδὸς πωλήσῃ κακέινος μὴ κληρονομίᾳ τὸν πατέρα, μηδὲ ὁ ἀγοραστής διὰ χρήσεως κυριεύσῃ ἢ κτήσῃται μακροῦ χρόνου παραγραφῆν, ἀνα- τρέπει τὴν πρᾶσιν οὗτος: — c. 5.
- ογ'. Οὐδεὶς τὰ πράγματα τὰ εἰς σὲ ἀνήκοντα μὴ ὑποκείμενα ἐαυτῷ μηδὲ ἀπὸ ὀφφικίου τινὸς ἔχων τὴν τοῦ πωλῆσαι ἐξουσίαν πιπράσκων τίποτε σὲ δύναται βλάψαι: — c. 6.
- οδ'. Ὁ κοινῶς οὐ καλῶς πωλεῖ τέλειον ὄλον τὸ πρᾶγμα· δύναται γὰρ ὁ ἕτερος κοινῶς, (ἢ) μηδέπω γενομένου δεσπότη τοῦ ἀγοραστοῦ διὰ χρήσεως ἢ χρονίας παραγραφῆς κινήσαι τὴν ἐπὶ τῷ πράγ- ματι ἀγωγὴν.⁴ ἔ ἢ ἐκείνου δεσπότη γενο- μένου, κινήσαι κατὰ τοῦ κοινῶν ἀγωγὴν τὴν περὶ κοινῶν ὅτε διαιροῦσιν τὰ ἐπίκοινα: — c. 1. C. IV, 52.
- οε'. Ὁ δημόσιος τὸ ἐπίκοινον πρᾶγμα πωλήσας δεσπότην ἐξ ὀλοκλήρου ποιεῖ τὸν ἀγοραστήν, ἐνάγεται δὲ αὐτὸς παρὰ τοῦ λέγοντος ἔχει δίκαιον δεσποτείας ἢ ὑποθήκης ἐπὶ τούτῳ τῷ πράγματι, τὸ δὲ περιελθεῖν εἰς τὸν δημόσιον τὸ τίμημα τοῦ πρᾶθέντος ἀλλοτρίου πράγματος οὐ βεβαιοῖ τὴν πρᾶσιν· τότε γὰρ ἔχει τὸ προ- νόμιον ὁ δημόσιος, ὅτε ἰδικῶς αὐτὸς τὸ πρᾶγμα πωλήσῃ: —⁵ c. 2.
- οζ'. Οὐ δύναται ἕκαστος τὸ ἐπιλαχάνον ἐαυτῷ ἐξ ἀδιαιρέτου μέρους καὶ τῷ κοινῶν [καὶ] τῷ ἐξωτικῷ πωλῆσαι: — c. 3.
- Emptor iniuste avulsus ab ipsa re emptā, nullam actionem habet contra venditorem. c. 17. 67.] non habet actionem contra venditorem qui iniuste amisit rem emptam.
- Qui sciens rem alienam emit nequaquam eius fit dominus. Qui vero ignorans emit, ipse per usucapionem fit dominus: ceterum qui rem vendidit domino tenetur. c. 1. C. 4, 51. 68.] non fit dominus qui sciens emit rem alienam.
- Si vir vendiderit rem uxori pertinentem, quamvis per dolum mulier consentiens signaverit emptio- nis instrumentum, nihil inde patitur praeiudicii; sed adhuc eget emptor vel usucapione vel longi temporis praescriptione. c. 2.
- Si quis pro me res meas in solutum dederit creditori meo — — — — — — — — — — possum debitum meum offerens creditori, res meas vindicare. c. 4. C. 4, 51.
- Si pater fundum filii emancipati vendiderit et ille patris heres non sit factus, neque emptor usu- ceperit vel quaesierit longi temporis praescriptionem, rescindit is venditionem. c. 5.
- Nemo res ad te pertinentes non obligatas sibi neque ex aliquo officio habens venundandi facul- tatem, si vendat, tibi quidquam nocere potest. c. 6.
- Socius non recte vendit rem integram totam: potest enim alter socius, cum nondum factus sit dominus emptor per usucapionem longive temporis praescriptionem, experiri rei vindicatione. . . . vel cum ille dominus sit factus, [potest socius] contra socium actione experiri qua socii res communes dividunt. c. 1. C. 4, 52.
- Fiscus qui rem communem vendidit dominum in solidum facit emptorem; ipse autem convenitur ab eo qui dicit sibi ius esse domini vel hypothecae in illa re. Eo verum, quod ad fiscum pervenerit pretium rei alienae venditae, non confirmatur ven- ditio. Tunc enim habet privilegium fiscus cum specialiter ipse rem vendiderit. c. 2.
- Non potest quisque partem sibi pro indiviso per- tinentem et socio [et] extraneo vendere. c. 3. 77.

¹ Syn. ² Syn. unde quaedam supplevi. ³ Est f. capite versum. ⁴ hucusq. Syn. ⁵ habet Syn.